

การประเมินผลการบริหารทางเภสัชกรรมในผู้ป่วยจิตเภทที่รับบริการในคลินิกจิตเวช
โรงพยาบาลพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ

Effects of Pharmaceutical Care on Schizophrenia Patients at the Psychiatric
Clinic of Phayu Hospital, Si Sa Ket Province, Thailand

วิลัยภรณ์ วรเชษฐ¹

Wilaipon Warachet¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยจิตเภทต่อความร่วมมือในการใช้ยา ปัญหาจากการใช้ยา ระดับความรุนแรงอาการทางจิตรวมถึงผลของการให้ความรู้เรื่องโรค ยา และการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ที่มารับบริการคลินิกจิตเวช โรงพยาบาลพยุห์ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม ทำการเก็บข้อมูลไปข้างหน้า ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2567 ถึง 31 ธันวาคม 2567 ทำการเก็บข้อมูลจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ก่อนเริ่มการศึกษา หลังการศึกษา 3 เดือน ผลการศึกษาพบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 68 คนแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 32 คน กลุ่มทดลอง 36 คน ก่อนการศึกษาพบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ด้านสถานะโรคของผู้ป่วยจิตเภทพบว่า ผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่มได้รับการวินิจฉัยด้วยรหัสโรคที่ไม่แตกต่างกัน ($p = 0.078$) ด้านระยะเวลาที่เจ็บป่วยและระยะเวลาที่ได้รับการรักษาพบว่าผู้ป่วยทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.333$ และ $p = 0.773$ ตามลำดับ) ด้านข้อมูลการใช้ยาต้านจิตเภทของผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการศึกษาในกลุ่มทดลองพบว่า 1) ความร่วมมือในการใช้ยาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) 2) จำนวนปัญหาการใช้ยาลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) 3) คะแนนเฉลี่ยความรุนแรงของอาการทางจิตลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.032$) 4) คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรค ยา และการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

จากงานวิจัยพบว่าการบริหารทางเภสัชกรรมในผู้ป่วยจิตเภทรวมกับการให้ความรู้ผู้ป่วยจิตเภทก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ทำให้เพิ่มความร่วมมือในการใช้ยา ลดปัญหาในการใช้ยา ลดระดับความรุนแรงของอาการทางจิตในผู้ป่วยจิตเภทและสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยจิตเภทและคลินิกโรคอื่นๆ ในโรงพยาบาลพยุห์ รวมถึงการนำคู่มือการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่สร้างขึ้นไปเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยจิตเภท ผู้ดูแล หรือ อาสาสมัครประจำหมู่บ้านได้

คำสำคัญ: โรคจิตเภท, ความร่วมมือในการใช้ยา, การบริหารเภสัชกรรม, ความรู้

1 เภสัชกรชำนาญการ กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ

1 Pharmacist, Professional Level. Department of Pharmacy and Consumer Protection, Phayu Hospital. Email: wilaipon_kung@hotmail.com

